

PATENTTILAKITYÖRYHMÄN 8. KOKOUS

Aika keskiviikko 15.2.2023
klo 10.30–12.00

Paikka Valtioneuvoston kokouskeskus, Eteläesplanadi 4, Sali 9

Läsnä Maija Lönnqvist / teollisuusneuvos, TEM (pj.)

Jarkko Vuorinen / johtava asiantuntija, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Pinja Jaspers / ASM Microchemistry Oy, Patentti-Insinöörit ry
Marjo Aalto-Setälä / johtava lakimies, PRH
Timo Minkkinen / sotilasyli-insinööri, Pääesikunta
Heidi Adler / johtaja, IPR, Orion Oyj, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
Karri Leskinen / toimitusjohtaja, Boco IP Oy Ab, Suomen Patenttiasiamies-yhdistys ry
Pauli Laitinen / Manager, IPR, Valtion teknillinen tutkimuslaitos VTT Oy
Albert Mäkelä / lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät ry
Anmari Brink-Pacius / asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Tanja Müller / johtava asiantuntija, TEM (sihteeristö)
Stiina Löytömäki / erityisasiantuntija, TEM (sihteeristö)
Olli-Pekka Sievänen / johtava neuvontainsinööri, PRH (sihteeristö)

(Poissa: Anna Vuopala / hallitusneuvos, OKM; Tommi Nordberg / erityisasiantuntija, PLM; Noora Laine / lakimies, PRH; Minna Aalto-Setälä / lakimies, Keskuskauppakamari)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.35.

2. Patenttilain 6 luku (luovutus, käyttö- ja pakkolupa) – esittely ja muutostarpeiden arviointi

Tanja Müller esitteli patenttilain 6 lukuun liittyviä kysymyksiä ja pyysi työryhmältä näkemyksiä erityisesti siitä, onko patenttilain sisältämä lisenssisääntely tarpeeksi kattavaa. Patenttilisenssi on niukasti säännelty, vaikka se on patentoituun keksintöön liittyvän sopimisen tärkeimpiä muotoja. Lisensoinnista säädetään ainoastaan patenttilain 43 §:ssä,

jonka mukaan käyttöluvan (eli lisenssin) saa luovuttaa edelleen ainoastaan, mikäli siitä on sovittu. Patenttilakiin olisi mahdollista sisällyttää lisää tämän tyyppistä ”jollei toisin ole sovittu”-sääntelyä, jos siitä olisi hyötyä esimerkiksi pk-yrityksille, joilla ei välttämättä ole käytössään riittävää osaamista lisenssisopimusten solmimiseen. Työryhmässä ei nähty tarvetta sille, että patenttilisenssistä säädettäisiin nykyistä kattavammin patenttilaissa. Sopimusvapautta pidettiin patenttien lisensoinnissa tärkeänä muun muassa siitä syystä, että lisenssisopimukset ovat niin moninaisia ja monimutkaisia. Lisäsääntelystä voisi olla jopa haittaa. Työryhmän tiedossa ei myöskään ole, että lisensointikäytännöissä olisi pk-yrityksillä erityisiä haasteita. Tällä hetkellä ei työryhmässä nähty tarvetta myöskään ”jos ei toisin ole sovittu” -tyyppiselle lisensointisääntelylle. Ministeriössä tehdään kuitenkin aiheesta kansainvälistä vertailua ja asiaan palataan tarpeen mukaan.

Pakkolisenssisääntelystä tuotiin esiin, että patenttilain 45 – 50 § lisäksi patenttilain 75 § on käytännössä pakkolisenssisääntelyä. Kyseisen pykälän mukainen päätösmenettely on valtion intressin näkökulmasta liian hidas. Lisäksi tuotiin esiin, että pakkolisenssi on mahdollista myöntää myös kilpailuoikeudellisella perusteella.

3. Patenttilain 9 a luku (lisäsuojatodistus) ja 10 luku (erityisiä määräyksiä) – esittely, kansainvälinen vertailu ja muutostarpeiden arviointi

Olli-Pekka Sievänen esitteli patenttilain 9 a lukuun ja 10 lukuun liittyviä kysymyksiä sekä kansainvälistä vertailua. Patenttilain ja -asetuksen säännökset eivät määrittele lisäsuojatodistuksen (SPC) voimassaoloaikaa ja raukeamispäivää yksikäsitteisesti kaikissa tilanteissa, vaan käytännössä SPC:n raukeamiseen on sovellettu patentin vastaavia säännöksiä. Niissäkin on kuitenkin epäselvyyttä. Yksi mahdollinen tulkinta on, että SPC:n viimeinen mahdollinen voimassaolopäivä olisi 25. vuosi-päivä (jos lisäsuoja on 5 vuotta). Työryhmässä pidettiin em. laskentatapa hyvänä.

Patenttilain 10 luvun osalta keskusteltiin patenttilain 71 §:n sisältämästä asiamiehen ”käyttöpakkoa” koskevasta säännöksestä, jonka noudattamatta jättämisestä ei kuitenkaan ole sanktioita. Asiamies voi lisäksi olla käytännössä kuka vain. Työryhmässä pohdittiin ko. säännöksen tarpeellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi tuotiin esiin, että maanpuolustuskeksintölaki ei sisällä säännöksiä patenttiasiamiehistä. Jos tällaista sääntelyä tulee, on asiamiehelle säädettävä kriteerejä mm. salassapidon osalta. Asiaan palataan tarkemmin maanpuolustuskeksintölain käsittelyn yhteydessä.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että patenttilaki on nyt kertaalleen käyty läpi työryhmässä ja siihen palataan loppukeväästä konkreettisempien muutosehdotusten kautta. Seuraavassa kokouksessa käsitellään hyödyllisyysmallilakia.

4. Kuulemistilaisuus maaliskuussa

Keskusteltiin lyhyesti 14.3. järjestettävästä kuulemistilaisuudesta ja todettiin, että yksi mahdollinen teema kuulemistilaisuuteen on patenttilainsäädännön kielivaatimukset. Puheenjohtaja esitti lisäksi toiveen, että työryhmän jäsenenä olevat etujärjestöt pyytäisivät jäseniltään etukäteen valmisteltuja kommenttipuheenvuoroja kuulemistilaisuuteen. Sihteeristö palaa asiaan tarkemmin sähköpostitse.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 29.3.2023 klo 10-12. Kokouksen paikka ilmoitetaan myöhemmin.

JAKELU

Työryhmän jäsenet.